

РОЗПОДІЛ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ КУМУЛЯТИВНИМ МЕТОДОМ

Як відомо витрати майбутніх періодів – це витрати, що відбулись у звітному періоді, але які відносяться до наступних періодів. Особливістю їх є те, що вони розподіляються між наступними періодами, до яких вони відносяться. Їх розподіляють різними методами. Для їх розподілу можна використовувати методи нарахування амортизації необоротних активів. За необоротні активи сплачують кошти у першому періоді їх використання, проте їх вартість потребує розподілу між наступними періодами. Аналогічно витрати майбутніх періодів виникають у першому періоді, але вони потребують розподілу у наступних періодах.

Згідно Плану рахунків та Інструкції по його застосуванню до витрат майбутніх періодів відносяться витрати, здійснені у звітному періоді, які підлягають віднесенню на витрати в майбутніх звітних періодах. Це витрати, пов'язані з підготовчими до виробництва роботами в сезонних галузях промисловості; з освоєнням нових виробництв та агрегатів; сплачені авансом орендні платежі; оплата страхового поліса; оплата торгового патенту; передплата на газети, журнали, періодичні та довідкові видання тощо [1; 2].

Одним з методів нарахування амортизації є кумулятивний [3]. В міжнародній практиці його називають методом суми числа років [4].

Якщо використати кумулятивний метод амортизації для розподілу витрат майбутніх періодів, тоді річна сума розподілу витрат майбутніх періодів визначається як добуток загальної суми витрат майбутніх періодів та кумулятивного коефіцієнта. Він розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця розподілу витрат, на суму числа років розподілу витрат майбутніх періодів.

Розрахунок суми розподілу витрат майбутніх періодів за кумулятивним методом здійснюється за формулами:

$$PPBMP = CPBMP \times KK, \text{ формула 1:}$$

де PPBMP – розрахунок розподілу витрат майбутніх періодів;

CPBMP – сума розподілу витрат майбутніх періодів;

KK – кумулятивний коефіцієнт

$$KK = KRPBMP : CPPBMP, \text{ формула 2:}$$

де KRPBMP – кількість років, що залишаються до кінця розподілу витрат майбутніх періодів;

СРРВМП – сума числа років розподілу витрат майбутніх періодів.

Річна норма розподілу витрат майбутніх періодів розраховується шляхом множення кумулятивного коефіцієнта на 100%.

Наприклад. Витрати на поліпшення природних сіножатей та створення культурних пасовищ (дискування, підсів трав, вартість насіння тощо) становлять 30000 грн. Їх розглядають як витрати майбутніх періодів і розподіляють протягом п'яти років. Розподілимо їх за кумулятивним методом.

Сума числа років використання – 15 ($1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$). Річна норма розподілу витрат майбутніх періодів (кумулятивний коефіцієнт) за перший рік – 33% ($5 : 15 \times 100 = 33$), за другий рік – 27% ($4 : 15 \times 100 = 27\%$), за третій рік – 20% ($3 : 15 \times 100 = 20\%$), за четвертий рік – 13% ($2 : 15 \times 100 = 13\%$), за п'ятий рік – 7% ($1 : 15 \times 100 = 7\%$). Суму розподілу витрат майбутніх періодів наведено в таблиці 1.

Як видно з таблиці 1, річна сума розподілу витрат майбутніх періодів поступово зменшується з першого до п'ятого року. В першому році вона становила найбільшу суму – 9900 грн, а в п'ятому найменшу – 2100 грн.

Отже, витрати майбутніх періодів можна розподіляти за кумулятивним методом. Це дасть змогу обрати підприємству метод, який би давав змогу найбільш ефективно розподіляти суму витрат майбутніх періодів між відповідними періодами.

Таблиця 1.

Розрахунок суми розподілу витрат майбутніх періодів за кумулятивним методом

Рік	Кількість років розподілу витрат майбутніх періодів	Сума розподілу витрат майбутніх періодів	Річна норма розподілу витрат майбутніх періодів (кумулятивний коефіцієнт), %	Річна сума розподілу витрат майбутніх періодів, грн.
1	5	30000	33	9900
2	4	30000	27	8100
3	3	30000	20	6000
4	2	30000	13	3900
5	1	30000	7	2100
x	Разом	x	x	30000

Список використаних інформаційних джерел

1. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 р. № 1591), зареєстровано в

Міністерстві юстиції України 28 грудня 2011 р. за № 1557/20295. – Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 грудня 1999 р. за № 893/4186. – Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджено наказом Міністерства фінансів України 27 квітня 2000 р. № 92, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 травня 2000 р. за № 288/4509. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014.

УДК 657

Ткаченко С.А.

д.е.н., доцент, ректор

*Вищий навчальний заклад «Міжнародний технологічний університет
«Миколаївська політехніка», м. Миколаїв, Україна*

МАЙНОВА ТА ФОРМАЛІСТСЬКА РЕГРЕСІЯ РАХУНКУ ВІД БАЛАНСУ

Із метою точного і повного виявлення усіх тих змін, які викликаються виробничо-господарськими операціями у окремих статтях балансу, очевидно, необхідна відособлена рахункова реєстрація змін цих статей. Така реєстрація проводиться у особливих інформаційних таблицях, іменованих рахунками та ін.

Таблиці ці у найбільш загальному своєму вигляді зберігають зовнішню форму балансу, тобто діляться на дві частини: ліву і праву. Але ці таблиці, які зберігають форму балансу та тим самим як би підкреслюють свій зв'язок із балансом, володіють по відношенню до відображення активних й пасивних пунктів (статей) балансу не менше характерними властивостями, знову-таки підкреслюють, на цей раз уже у іншому вигляді, свій органічний зв'язок із балансом. Точно також як і у балансі, на лівій його стороні відзначаються збільшення та зменшення активних статей, так і у рахунках, на лівому їхньому боці, указуються збільшення та зменшення таких, які ураховуються ними окремих активних статей балансу. Подібно до того, як у балансі, на правій його стороні відзначаються збільшення і зменшення пасивних статей, так й у рахунках на правому їхньому боці реєструються збільшення і зменшення таких, які ураховуються ними окремих пасивних статей балансу. Але так як кожна зі сторін рахунку за своїм значенням, тобто за своїм графічним розташуванням, має характер протилежний іншій